Danmark

Landstinget misbilliger Kirkeministerens Konstitution af Arboe Rasmussen. — I Landstingets Møde den 21. Juli behandledes det konservative Folkepartis Forespørgsel til Kirkeministeren. Forespørgslen havde følgende Ordlyd:

Hvilke Grunde har bevæget Kirkeministeren til at konstituere Pastor Arboe-Rasmussen som Sognepræst for Vaalse Menighed, efter at det af Ministeren forelagte Lovforslag, angaaende Ændring i Reglerne om det kirkelige Tilsyn med Folkekirkens Præster i visse Tilfælde, er blevet forkastet i Rigsdagen?

Landstingsmand Godskesen fik først Ordet for at begrunde Forespørgslen. Siden svarede Kirkeministeren og søgte at klare Sagen for Tinget. Atter et Ord af Godskesen, som saa stillede følgende Forslag:

Landstinget misbilliger, at Ministeren har konstitueret Arboe-Rasmussen.

Ved Afstemningen over dette Forslag afgaves der 21 St. (Konservative) for og 9 St. (Radikale, og Socialdemokrater) imod.

Justitsminister Zahle og Jørgen Pedersen mente, at Resolutionen ikke kunde faa nogen afgørende Betydning og fremhævede, at det var et Overangreb af Landstinget at sætte sit Skøn over Højesterets og Kirkeministerens Afgørelse.

Arboe Rasmussen-Sagen. Højesteretsdommen med Bilag. Under Behandlingen i Rigsdagen af den fluttelig forkastede Kollatslov behudede Kirkeministeren, at der vilde blive givet Offentligheden Adgang til nærmere at gøre sig bekendt med Dokumenterne i Arboe Rasmussen-Sagen. Denne Adgang er nu til Stede, idet Højesteretsdommen i Sagen med Bilag „paa Foranstaltning af Kirkeministeren" er udgivet paa J. H. Schultz'Forlagsboghandel.

Det er et Værk paa 314 Sider i Rigsdagstidendes Format, og det omfatter Højesteretdommen, Aktors Replik, Defensors Duplik, Præmisserne til Provsteretsdommen af 1914, Provst Høflers dissentierende Votum, Præmisserne til Landemøde-Dommen, Biskop Poulsens dissentierende Votum og Bilag, hvilke sidste, der omfatter de Skrivelser og Erklæringer, der fremdroges under Højesteretsproceduren, fylder alene 115 Sider.

Kullene paa Færøerne. Kun af lokal Betydning. Som tidligere omtalt har Regeringen paa Grund af de stigende Kulvanskeligheder sendt en Expert til Færøerne for at undersøge Kullejerne paa Suderø. Valget faldt paa „Bombebøssen"s Inspektør, Kaptajn Søbye, som tidligere har været ansat ved Minedriften i Grønland.

I disse Dage (26. Juli) er Kaptajn Søbye vendt tilbage; men da han endnu ikke har faaet afgivet sin Rapport, ønskede han ikke at udtale sig om Spørgsmaalet.

Fra anden Side erfarer „Natt." imidlertid, at der næppe tør regnes med de færøske Kul. De egentlige Kullejer findes i „Præstefjældet" paa Suderø. Andet Steds forekommer pletvis Kul, men uden Betydning.

Det er sandsynligt, at dette Kulfelt oprindeligt er sammenhængende med Kullejerne i Skotland, og at det fortsættes over Island til Grønland. Men Kullene er af en ringere Beskaffenhed end de skotske Kul. Kvaliteten staar i Forhold til disse som 2 til 3. De egner sig ikke til Gasudvinding. Der kan laves Gas af dem, men i saa Fald giver de ikke Kokes, kun et værdiløst Affald; de egner sig heller ikke til Dampskibskul. Derimod kan de anvendes i Fabriker og i Husholdninger. Sidstnævnte Sted vil de være gode.

Men alene som Fabriks- og Husholdningskul vil de ikke være i Stand til at bære de mange Omkostninger. Kullejet ligger meget højt, Transportforholdene fra Minen til Afskibningsstedet er vanskelige og vil kræve betydelige Anlæg for at kunne simplificeres; heller ikke de fornødne Moleanlæg med Kraner etc. vil blive billige. Endelig er Fragterne jo i Øjeblikket meget høje.

Derfor er der al Grund til at tro, at Kullene kun vil faa lokal Betydning. Til Færøske Fabriksanlæg vil Kullene udmærket egne sig og ligeledes til de færøske Husholdninger. Men det vil næppe være tilraadeligt for dette begrænsede Marked at skride til Anlæg, som vil kræve adskillige Hundredtusinder Kroner.

Den norske Nutekomite i Aarhus. Den norskeNutekomite indledede sit Aarhus-Besøg med et lille Forhandlingsmøde forleden. Mødet aabnedes af tho. Trafikminister Ths. Larsen, der gjorde opmærksom paa, at der i Norge er levende Interesse og megen Sympathi for en Færgeforbindelse mellem Brevik og Frederikshavn. Initativet maatte ogsaa udgaa fra norsk Side, medens den danske Komite skulde arbejde for at udbrede Kendskab og vække Stemning for Sagen. Den norske oKmite havde nu anmodet Statsmyndighederne om at undersøge Spørgsmaalet, og derefter vil den henvende sig til den danske Regering.

Formanden for den norske Komite, Konsul Holta, oplyste, at det norske Jernbanestyre allerede har faaet Bemyndigelse til at træde i Forbindelse med de danske Statsbaners Ledelse. I Norge var man iøvrigt meget interesseret i at faa Rejsetiden paa Strækningen Frederikshavn — Hamburg indskrænket til 11 Timer.

Ths. Larsen ansaa det for muligt at opnaa en saadan Hurtighed, naar man faar Dobbeltspor, foreløbig fra Vamdrup til Randers.

Efter endnu en Række Taler sluttede Mødet og Komiteen tog paa Øretur til Marselisborg Skov. Ved Tolvtiden ankom man til Marselisborg Slot, hvor Medlemmerne samledes i Havesalen og af Formanden for den danske Komite, Hr. Ths. Larsen, blev forestillet for Hs. Maj. Kongen. Til Stede var ogsaa Folketingets Formand, Hr. Pedersen - Nyskov. Efter en halv Times Ophold førte Komiteen til Varna, hvor Frokosten var serveret, og Kl. 2 tog man til Ristrup for at se Godsejer Hagemanns Mønsterlandbrug.

Opholdet i Aarhus afsluttedes med en elegant Middag paa Royal, ved hvilken Byraadet var Vært. Borgmester Drechsel udbragte en Skaal for den danske og den norske Konge og rettede derefter en Tak til de norske Gæster, fordi de var kommen herned med den gode Ide om en ny Forbindelse mellem Danmark og Norge; denne Forbindelse vilde særlig for Jylland afføde saa mange Goder, at man burde interessere sig for den, og den var tillige af national Betydning for de skandinaviske Lande.

Den norske Komites Formand, Konsul Holta, haabede, at det vilde lykkes at løse Opgaven. Idet han takkede for den Opmærksomhed, der var vist den norske Komite i Jylland, udbragte han en Skaal for Aarhus By.

Købmand Mikael Johansen fremhævede Betydningen af, at de smaa Nationer støtter hinanden. Her i Jylland vilde man gerne støtte Nordmændene, og man var den danske Komite taknemlig, fordi den havde taget denne Opgave op, der kunde faa stor Betydning.

Ths. Larsen rettede en Tak til Aarhus Byraad, idet han hævede, at denne Sag kan fremmes, naar de to Lande vil.

I Tilslutning hertil fastslog Konsul Stousland fra Skien, at Færgeforbindelsen ikke bæres af lokale, men af nationale Hensyn.

Efter endnu en Række Taler hævedes Bordet henad Midnat, og de norske Gæster gik om Bord i Damperen til København.

Borups Højskole. Den af cand. theol. J. Borup ledede Undervisningsanstalt i København har nu efter 25 Aars Virksomhed antaget Navnet „J. Borups Højskole" og tilkendegiver dermed, at den nu har naaet det Maal, hvorimod den stadig har stilet. Der er sammentraadt en Komite med Medlemmer fra alle Landets Egne for at tilvejebringe Midler til at skaffe Skolen eget Hus, og der er, indtil dette Maal bliver naaet, etableret et Skolehjem, som ledes af en tidligere kvindelig Elev.

I Undervisningsaaret 1915—16 var Anstalten besøgt af ca. 400 Elever foruden af de talrige Tilhørere ved den af Anstalten etablerede Foredragsrække over det nyere Englands Historie. Efter det nu udsendte Program for Aaret 1916—17 vil Undervisningen som hidtil blive delt i Dag- og Aftenkursus og omfatte Dansk, Literatur, Historie, Sprog, Naturkundskab, Mathematik, Regning, Skrivning, Stenografi m. fl. Fag, og der vil i Maanederne November—Februar blive arrangeret en Oplæsningsrække over dansk Literatur med Assistance af en Række fremragende Forfattere og Skuespillere.

Saarede Krigsfanger til Danmark. De tidligere omtalte Planer om at gøre Danmark til Asyl for et Antal saarede Krigsfanger fra begge de krigsførende Grupper, vil, skrives der 27. Juli, efter hvad „Pol." erfarer, faa fast Form først i August Maaned, da der vil blive udsendt et Opraab om at yde Bidrag. Der er forøvrigt allerede underhaanden tegnet omtrent 2 Mill. Kr.; men der skal mere til, da man tænker sig at modtage 30,000 saarede. Tanken er rejst fra privat Side, og oprindelig var det Meningen, at de saarede skulde optages i private Hjem; men dette er opgivet, og for Tiden undersøger man Pladsforholdene paa Bade- og Sommerhoteller. Sagen er nu overtaget af Regeringen og Røde Kors. I August Maaned vil der ankomme 3000 saarede — 1500 fra hver Magtgruppe — og de anbringes i de militære Øvelseslejre, til der bliver Plads paa Sommerhotellerne. Efterhaanden som Midlerne tilvejebringes, vil man faa modtage flere saarede, og man vil ogsaa søge at hjælpe dem med kunstige Lemmer o. s. v.

Knud Gjørup: „Jeremias". (O. Lohse.) Profeten Jeremias' Skikkelse frister fremfor mange til Behandling. Skovgaard-Petersen har givet nogle fortrinlige Bibeltimer derom, og Olf. Ricards Bog har vi taget imod med Tak — men et Drama med Profeten som Hovedfigur — mon det falder Læsere af Profeten Jeremias naturligt? Selv om Forf. har overraskende Evner til paa mange Maader at faa Dramatiken frem, saa synes man, at det havde været bedre, om han havde anvendt dem paa en anden Skikkelse end — Jeremias, hvis alvorlige og hellige Skikkelse trods al Dygtighed lider ved at skulle være dramatisk Figur. p. i „Kr. Dgbl."

Død af Solstik. Odense, 25. Juli. En ældre Kone, Marie Nielsen af Taarup, faldt i Eftermiddag i den stærke Varme om paa Nørregade i Odense, øjensynlig ramt af Solstik. Hun blev straks ført til Sygehuset, men døde undervejs.

En rask ung Dame. Tyvenes Skræk. I Pantelaanerforretningen Rigensgade 28 i København staar en rask ung Dame bag Disken. Det er Frk. P. Winther, som flere Gange har haft Held til at paagribe Tyveknægte, der indfandt sig i Forretningen for at pantsætte deres Koster. Politiet har paastønnet den Assistance, som Frk. Winther har ydet det under dets Søgen efter dristige Tyveknægte, og det er ikke ret mange Uger siden, at hun blev anmodet om at indfinde sig hos Politidirektør Eugen Petersen, der overrakte hende en Dusør paa 30 Kr.

Men forleden gjorde Frk. Winther sit Mesterstykke. I Løbet af de sidste 14 Dage var der i forskellige sjællandske Byer forøvet det ene Indbrud efter det andet i Uhrmager- og Guldsmedeforretninger, saaledes baade i Roskilde og Køge. I den sidste By plyndrede Tyvene forleden Nat Uhrmager Jensens Forretning og stjal 100 Lommeuhre, 80 Ringe og 20 Armbaand til en Værdi af ca. 5000 r.

Forleden Dag ved Femtiden kom en ung Mand ind til Frk. Winther. Han lagde et Dameuhr og en Ring paa Disken og anmodede om et Laan paa 8 Kr. paa disse Genstande. Frk. Winther gav ham Beløbet til Trods for, at der var noget ved hans Optræden, som ikke tiltalte hende, og som vakte hendes Mistanke. Da han var gaaet, tog hun det sidste Nummer af Politiets Efterlysninger frem og saa straks, at det pantsatte Uhr var af den Mængde, som forleden blev stjaalet i Køge. Hun sprang ned ad Trapperne og løb efter Pantsætteren, der spadserede gennem St. Paulsgade. Han fik imidlertid Øje paa hende og gav sig pludselig til at løbe. Hun satte efter ham og fik Assistance af en af sine Bekendte, en Brandmand. Paa St. Pauls Kirkeplads indhentede han den mistænkte, der blev ført til Nyboders Politivagt. Lidt senere ankom en Opdager fra St. Kongensgades Politistation. Han genkendte den anholdte, som i Følge „Pol." viste sig at være en tidligere straffet Person ved Navn Mikkelsen, der for ganske nylig er bleven løsladt fra Vridsløselille, hvor han havde afsonet en Straf paa 3 Aars Forbedringshus.

Sammen med et Par Kolleger har Mikkelsen udført Indbrudstyverierne i Køge og Roskilde, og den smarte Frk. Winther, der foranledigede hans Anholdelse, kan nu vente en ny Belønning fra Politiet.

Fedtsmuglerne dømte. Den oftere omtalte Fedtsmugleri-Affære, under hvilken Agent Viggo E. Larsen, Kroejer Prehn og Købmand Jørgensen, Aarhus, sigtedes for Overtrædelse af Udførselsforbud ved at opkøbe Fedt i den Hensigt at udføre det, er nu afsluttet med Dom. Under Forhørene oplystes det, at Larsen og Prehn forrige Vinter enedes om i Forening at opkøbe Svinefedt til Udførsel uanset Udførselsforbudet. Prehn indkøbte derefter ved Hjælp af Jørgensen, der har erkendt at han forstod, hvad Meningen var med Fedtet, en Del Svinefedt paa Sjælland, dog kun i mindre Mængder, vistnok nærmest paa Grund af deres manglende Evne navnlig i økonomisk Henseende; desuden fik Politiet ogsaa kort efter Anmeldelse om Sagen, hvorved Forretningen standsedes. Larsen og Prehn har endvidere erkendt, at de har forsøgt at engagere en Skipper til at føre Hele Historien har derfor indskrænket sig til et endog daarligt forberedt Forsøg af de nævnte Personer, der alle paa Grund af deres økonomiske Stilling har været ude af Stand til at gennemføre noget. Larsen, der havde udkastet Planen, havde nok udtalt til de andre, at han kunde skaffe saa mange Penge det skulde være til deres Forehavende, men det har vistnok kun været Praleri. Meningen har jo imidlertid været god nok og ved den afsagte Dom er de idømt Fængsel paa sædvanlig Fangekost, Larsen i en Maaned, Prehn i 14 Dage og Jørgensen i 8 Dage.

Nær ved at drukne. Forleden Eftermiddag løb der pludselig høje Skrig om Hjælp fra Damebadeanstalten i Frederikshavn. Det var en 16aarig Datter af Lokomotivfører Beich, der var kommen udenfor Indhegningen, hvor hun ikke kunde bunde. Da hun ikke kunde svømme, var hun lige ved at drukne. Vel var der mange Damer i Badehuset; men ingen af dem turde vove sig ud til den nødstedte. Heldigvis var der i Herrebadeanstalten et Par resolute unge Mennesker, som straks svømmede over til Damebadeanstalten og fik den unge Dame bjærget. Hun var bevidsløs; men det lykkedes i Følge „Vendsj Tid." den tilkaldte Læge at genoplive hende, og den unge Dame var derefter udenfor Livsfare. Havde de unge Mennesker, Sønner af Toldassistent Overby og Fiskeeksportør Asp, ikke været saa snarraadige, saa var den unge Dame forulykket.

Handelen paa Rusland. Under Navnet „The Russian Import Company Ltd." er startet et nyt Forbindelsesled mellem Danmark og Rusland. Bestyrelsen bestaar af tidligere Direktør i Russisk Handelskompagni Johs. Mortensen, forhenv. Skovrider i Rusland Sophus Schrøder, samt cand. jur. Tvermoes. Selskabets Hovedkontor bliver i Følge „Natt." i Petrograd med Filial og Indkøbskontorer i København, samt paa alle betydelige Pladser. Det vil beskæftige sig saavel med Import som med Eksport.

Endnu en Russer. Proprietær P. Momsen, Sønderskov, „indfangede" i Følge „Kold. Av." forleden Morgen en Russer, der var flygtet fra Tyskland. Han blev interneret i Brørup.

De russiske Soldater, der kommer hjem efter Flugt fra Fangenskab, faar efter hvad de selv siger, deres Lønning betydelig forhøjet, naar de kommer i Trøjen igen.

Børnerigdom. Forleden fødte en Kone Trillinger paa Roskilde Sygehus. Hun var i Forvejen Moder til 13 smaa Poder, og Flokkens pludselige Forøgelse til 16 var ikke just velkommen, da Familiens Kaar er smaa. Gennem Pastor Thaning har Kongen tilstillet Familien 50 Kr., og der er dannet en Komite, som samler ind til den store Familie.

Villaplaner ved Hirtshals. Hirtshals, 25. Juli. En norsk Overretssagfører, Conradi fra Christianssand, underhandler for Tiden med den kendte Klit-Grosserer Ervø i København om Køb af et 100 Tdr. Land stort Areal ved Hirtshals. Det er Meningen her at opføre en hel Villaby for norske Penge.

Projektet menes at have Tilknytning til Planerne om en Færgeforbindelse.

Samtidig søger Hr. Ervø at faa bygget et Badehotel som Andels-500,000 Kr.; man regner med en Aktiekapital paa 175,000 Kr.

Dødsfald. Tidligere mangeaarig Direktør i Kreditforeningen af Ejere af mindre Ejendomme paa Landet i Jylland, Anders Johnsen, er den 25. Juli afgaaet ved Døden, 88 Aar gl.

Afdød Veteran. Brøndgraver Christen Madsen Jensen af Ondrup Mose ved Odder er afgaaet ved Døden, 95 Aar gl. Afdøde var Veteran fra 48—50 og Dannebrogsmand.

Dødsfald. En af Svendborgs ældste Næringsdrivende, Dampmøller Theodor Petersen, er efter flere Aars Svaghed afgaaet ved Døden. — Forfatteren Pastor N. P. Madsen er afgaaet ved Døden, 56 Aar gl. Den afdøde var 1892—97 Præst i Kollerup-Fjerritslev, men tog derefter sin Afsked paa Grund af Sygdom. Senere boede han i 17 Aar i Vorupør og i sin sidste Levetid paa Fyn. Han har skrevet en Del kristelige Bøger.

En farlig Polak. Forleden Nat indfandt en Polak fra Volshave sig paa Aalstrup Polakkasserne ved Søllested. Han brød med Vold ind til Pigerne og pryglede baade dem og Aufseheren, hvorefter han gik med Løfte om at komme igen næste Nat — og saa skulde der flyde Blod. Næste Nat ved Ellevetiden kom Polaken igen og truede med en Revolver Pigerne til at lukke op, hvorefter han jog dem over i Hovedbygningen. Men nu blev det dog for „morsomt". Politiet blev tilkaldt, og da det viste sig, at den slagsmaalslystne Polak ingen Papirer havde, blev han i Følge „Loll. Fal. Stiftst." ekspederet ud af Landet.

En paapasselig Chauffør. En københavnsk Chauffør, der forleden kørte for en Herre og en Dame, lagde Mærke til, at den Sidste, uden at hendes mandlige Ledsager mærkede det, trak Tegnebogen op af hans Lomme. Han kørte til „Natt." Parret til den nærmeste Politistation, hvor han berettede, hvad han havde set. Det viste sig, at Damen havde stjaalet ca. 80 Kr. Hun blev anholdt.

En brutal Kæreste. En Mand ved Navn Valdemar Dalgaard er bleven anholdt af Københavns Politi for at have mishandlet sin Kæreste paa den mest brutale Maade. Hun bor i Sølvgade Nr. 7, og her indfandt han sig og sparkede og slog hende, saaledes at Beboerne maatte lægge sig imellem. Voldsmanden blev anholdt. Den overfaldne Kvinde bragtes til Hospitalet i en forfærdelig Forfatning.

Russere over Grænsen. Kolding, 24. Juli. En Russer er i Gaar kommen over Grænsen ved Vamdrup; han er nu interneret i Brørup; En anden Russer blev funden helt oppe ved Grinsted, hvor han stadig søgte at skjule sig, da han mente sig forfulgt og ikke anede, at han var kommen over Grænsen.

Falden ved Verdun. Fhv. Kontrolassistent og senere Bogholder ved Brønderslev AndelsslagteriAnton Hansen er ifl. „Vendsj. Folkeblad" falden ved Verdun.

Anton Hansen, der var Sønderjyde af Fødsel, var oprindelig kasseret til tysk Militærtjeneste, men nogen Tid efter Krigens Udbrud blev han taget til Soldat paa en Ekstrasession og efter en ganske kort Uddannelse sendt til Fronten i Frankrig. I de sidste Maaneder har han ligget ved Verdun, hvor han altsaa nu har fundet Døden. Han blev ca. 38 Aar gl. Han var et sjældent sympathetisk Menneske, der fra sin Virksomhed i Midtvendsyssel og fra et 2-aarigt Ophold paa Askov Højskole havde mange Venner i Kongeriget. Han var forlovet med en ung Dame fra Vendsyssel.

Storm paa St. Thomas. St. Thomas, Dansk Vestindien, 23. Apg. Mellem Kl. 12 og Kl. 3 i Nat blev Øen pludselig hærget af en Storm af stor Voldsomhed. Stormen voldte stor Skade og flere mindre Fartøjer gik tabt.

Frit!

Indtil videre vil enhver, der skaffer os en ny Holder til „Danskeren" og medsender Beløbet $1.50 som Forskudsbetaling for første Aargang af Bladet, kunne faa en af disse **smukke, stærke** og **nyttige** Stole frit mod at betale Forsendelsesomkostningerne fra Fabrikken, som er beliggende i Racine, Wis.

„Racine" Junior.

Nr. 31-J. 12 Tommer høj. Pris $1.00.

Som Illustrationen viser, kan Stolen lægges sammen, saa den optager ubetydelig Plads. Særdeles bekvem til at medtage paa Udflugter.

Danish Luth. Publ. House.

Illustrated History of our Country

— Dawn to Date —

Story of the American People written by master historians.

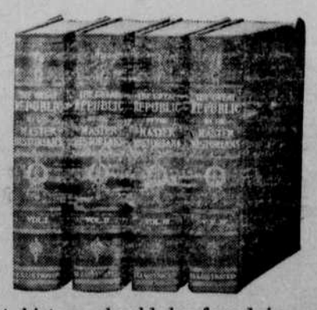

This great history should be found in every American home and it should be read by every American citizen whether native or naturalized.

Four splendid volumes, full library size. Clear Print, Cloth bouned.

Price — while they last — **only $2.50** postpaid.

Danish Luth. Publ. House,
Blair, Nebr.